

PROJEKTRAPPORT 2017

UPPFÖLJNING AV ETT URVAL 1:1-FINANSIERADE PROJEKT AVSLUTADE 2017

PROJEKTKONTORET
REGIONAL UTVECKLING
2018-05-03

Innehållsförteckning

BAKGRUND OCH INLEDNING	3
PROJEKT	4
BESKRIVNING AV PROJEKTPORTFÖLJEN SOM UTVÄRDERAS	4
METODIK, KÄLLOR, URVAL OCH AVGRÄNSNINGAR	5
IEC2020	7
PROJEKTLOGIK	7
AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE	7
RESULTAT PÅ KORT-, MEDEL- OCH LÅNG SIKT	8
ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER	9
LTC2020	11
PROJEKTLOGIK	11
AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE	11
RESULTAT PÅ KORT-, MEDEL OCH LÅNG SIKT	12
ANALYS, BEDÖMNINGAR OCH REKOMMENDATIONER	13
TEKNIKCOLLEGE	14
PROJEKTLOGIK	14
EFFEKTER OCH ANALYS	14
VIRTUELLA RUMMET	15
PROJEKTLOGIK	15
AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE	15
RESULTAT PÅ KORT- MEDEL- OCH LÅNG SIKT	15
ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER	16
UPPFÖLJNING C/O MARKARYD	17
PROJEKTLOGIK	17
AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE	17
RESULTAT PÅ KORT, MEDEL OCH LÅNG SIKT	18
ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER	19
UPPFÖLJNING BIG DATA	20
PROJEKTLOGIK	20
AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE	21
RESULTAT PÅ KORT, MEDEL OCH LÅNG SIKT	22

ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER.....	22
KULTURELLA NODER.....	24
PROJEKTLOGIK	24
AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE	24
RESULTAT PÅ KORT-, MEDEL- OCH LÅNG SIKT.....	25
ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER.....	25
MNH 2.0.....	26
PROJEKTLOGIK	26
AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE	26
RESULTAT PÅ KORT- MEDEL- OCH LÅNG SIKT.....	26
ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER.....	27

BAKGRUND OCH INLEDNING

I denna rapport ligger fokus på uppföljning och då på 8 projekt som avslutades under 2017, och som uppbar medfinansiering via 1:1-anslaget. Projekten i fråga är olika omfattande gällande både projekttid, budget och medfinansieringsgrad. Totalt beviljades till dessa projekt 5 519 263 kr i 1:1-medel, och medfinansierades av andra aktörer med 29 592 647 kr, alltså en totalomslutning på 35 111 910 kr och en uppväxlingsgrad på 6,36 – ett mått på hur mycket vi växlar upp per av oss beviljad/satsad ”1:1-krona”. Det statliga 1:1-anslaget, är de medel som används för att implementera de övergripande nationella målsättningarna kring regional tillväxt och attraktivitet samt de för Kronobergs utveckling genom den regionala utvecklingsstrategin: Gröna Kronoberg 2025. Anslaget används strategiskt för att möta centrala utmaningar i länet. Anslaget innebär ett mervärde för såväl Region Kronoberg som för andra aktörer i regionen, genom den möjlighet anslaget ger att möta länets utmaningar via projektsatsningar som både förstärker och kompletterar ordinarie verksamhet.

Tillväxtarbetet i regionen innebär en nära samverkan mellan olika aktörer, som har det gemensamt att vilja främja utvecklingen i syfte att uppnå tillväxt och förstärkt konkurrenskraft i regionen. Detta har också inneburit att dessa aktörer bl.a. tillfört ekonomiska resurser och engagemang till de prioriterade satsningarna och det tillsammans med de resurser som Region Kronoberg har förfogat över har i flertal fall ytterligare kunnat stärkas med medel från EU:s strukturfonder, men även från kommuner, akademi och näringsliv. Region Kronoberg har förhållandevis lite egna medel avsatta till regional utveckling och de används för kortare insatser där 1:1-medel inte är applicerbart. Region Kronobergs regionala tillväxtarbete finansieras således till största delen genom anslag 1:1, projektmedel från nationella myndigheter samt strukturfonder.

Det åligger alla projekt som beviljas medel att i samband med ansökan dels välja inom vilken prioritering och vilket mål i Gröna Kronoberg man främst kommer verka mot; vanligtvis nedbrutet i för respektive projekt unika huvudmål och delmål samt aktiviteter. I både läges- och slutrapportering återrapporterar projekten bland annat hur man förhåller sig till måluppfyllelsen – detta i form av analys och reflektioner kring exempelvis de utmaningar projektet ämnat bemöta och genom redovisning av resultat för uppsatta indikatorer och projektmål. I vissa projekt görs dessutom, utöver återrapporteringen, separata uppföljningar, utvärderingar eller följeforskningsrapporter, antingen inom projekttiden eller strax efter avslut, dessa brukar gå djupare in på genomförande och/eller resultat, effekter och erfarenheter; ibland inkluderas även exitstrategier och diverse rekommendationer.

Projektkontoret har utifrån statlig förordning och regleringsbrev ett särskilt uppföljningsansvar när det gäller 1:1-anslagets bidrag till måluppfyllelse. En del i detta uppföljningsarbete sker löpande, bland annat genom att, i respektive projekt, ge återkoppling till projektägare kring lägesrapporter, samt kontinuerligt föra dialog med varje projekt kring uppsatta mål. I denna rapport görs ett mer samlat nedslag med fokus på resultat efter avslut.

PROJEKT

BESKRIVNING AV PROJEKTPORTFÖLJEN SOM UTVÄRDERAS

Följande 8 projekt valts ut att ingå i denna utvärderingsrapport. Urvalet har gjorts utifrån att projekten ska vara strikt avslutade och helt färdigrapporterade till Region Kronoberg.

Projektnamn	Ämnesområde	RK:s finansiering (i tkr)	Total budget (i tkr)
Kulturella noder	Attraktivitet/delaktighet/kultur	500	1 000
Big Data	Stärkt näringsliv	200	800
c/o Markaryd	Stärkt näringsliv	725	1450
IEC 2020	Stärkt näringsliv	900	10 204
Linnaeus Technical Centre 2020	Stärkt näringsliv	1 200	16 568
Virtuella rummet	Stärkt näringsliv	200	450
Mot nya höjder 2.0	Stärkt kompetensförsörjning	1 544	4 088
Teknikcollege Kronoberg	Stärkt kompetensförsörjning	251	551
Totalt		5 519	35 112

Figur 1 Projektportfölj

En majoritet av projekten i portföljen syftade till att stärka det regionala näringslivet. Området fick även den största medelstillsdelningen från Region Kronoberg, totalt 3,2 mkr. Två av projekten syftade till att stärka den regionala kompetensförsörjningen, tillsammans tilldelades dessa projekt 1,8 mkr från Region Kronoberg. Endast ett projekt syftade till att stärka länets attraktivitet och delaktigheten i politiska beslutsprocesser.

Historiskt sett är det näringslivsområdet som är det största ”utgiftsområdet” för den regionala utvecklingsenhetens 1:1-anslag. Detta beror på att den nationella förordningen betonar att de regionala utvecklingsmedelen främst syftar till att stärka den regionala tillväxten. I förhållande till andra finansiärer fyller även Region Kronoberg ett gap när det gäller medel till tillväxtprojekt.

Under senare år har arbetsmarknads- och kompetensförsörjningsområdet blivit en allt större del av det regionala utvecklingsarbetet, vilket avspeglar sig i den studerade projektportföljen. En anledning till detta är att den nationella nivån har gett regionerna i uppdrag att skapa kompetensplattformar som ska främja den regionala kompetensförsörjningen. Uppdraget har inte inneburit några nya medel utan förväntas att utföras inom ramen för nuvarande medelstillsdelning. Inom detta område finns det betydligt fler aktörer än Region Kronoberg, exempelvis kommunerna, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Endast ett av projekten syftade till att stärka den regionala attraktiviteten och delaktigheten. En förklaring till detta är att området är förhållandevis nytt inom regional utveckling. Under senare år har dock samhällsbyggnad som område kommit att bli en allt större fråga för regionerna. Exempelvis har nationella utredningar pekat på att regionerna i framtiden ska ta ett större ansvar inom området.

METODIK, KÄLLOR, URVAL OCH AVGRÄNSNINGAR

I detta avsnitt beskriver vi hur vi har arbetat med att ta fram rapporten. I nedan tabell har vi sammanfattat de frågeställningar som vi har försökt att besvara i anslutning till respektive projekt.

Del av projekt:	Frågor att besvara:
Projektlogik	Hade projektet en intakt projektlogik?
Genomförande och insatser	Har projektet genomfört planerade aktiviteter? Fungerade genomförandet bra eller dåligt?
Deltagare	Nådde projektet ut till deltagarna? Varför/varför inte?
Effekter på kort sikt	Finns det några spårbara effekter direkt vid projektslut? (Idag)
Effekter på lång sikt	Indikerar ovan om projektet kommer att nå de långsiktiga effekterna? (Bedömning)
Särskilda faktorer	Finns det några särskilda lärdomar, positiva eller negativa, som kan identifieras?

För varje projekt har vi rekonstruerat en projektlogik som sedan har utgjort ett ramverk för själva utvärderingen av projektet. När man skapar en projektlogik tydliggör man vilka mål projektet vill nå och hur man tänker nå dem. Utifrån denna uppställning är det sedan möjligt att testa projektets antaganden – är de uppsatta aktiviteterna ändamålsenliga givet de uppsatta målen? Är aktiviteterna tillräckliga för att nå den förändring man eftersträvar? Det blir en slags prövning av projektets teoretiska ramverk, som även kan fungera som stöd för själva utvärderingen.

För att besvara våra frågor om genomförande och effekter har vi använt olika sorters underlag. Vi har genomfört dokumentstudier genom att studera slutrapporter och även använt oss av utvärderingar som externa aktörer har genomfört. I några fall har vi intervjuat projektledarna. Ambitionerna har inte varit att genomföra några enkätundersökningar eller intervjuundersökningar; resursramen för denna rapport har inte tillåtit detta. Snarare har vi primärt sammanställt befintligt material, kompletterat det genom att ställa kompletterande frågor till projektledarna och sedan dragit slutsatser utifrån materialet och våra egna kunskaper och erfarenheter.

Beroende på hur väl projekten har följt upp och dokumenterat sina resultat varierar hur noggrant vi kan återge resultat och effekter som projekten genererat. När vi inte har haft tillräckligt med underlag för att göra adekvata bedömningar har vi nämnt detta. Sammanfattningsvis har vi sedan tidigare påbörjat ett arbete som ska förbättra vår informationsinsamling i framtiden. Detta ska förhoppningsvis underlätta våra möjligheter att göra utvärderingar i framtiden.

Utvärderingarna i denna rapport är på intet vis heltäckande, snarare är de av sammanfattande karaktär. Vår ambition har dock varit att avge någon typ av värdering huruvida projektet har varit framgångsrikt eller inte. Det är inte alltid enkelt att göra denna typ av bedömning och nästan alltid har projekt haft vissa framgångar, men även vissa motgångar. Vi har i möjligaste mån försökt framföra dessa nyanser utan att för den sakens skull inte uttala oss alls om resultaten.

Vidare har vi fokuserat på kortsiktiga effekter av den enkla anledningen att projekten nyligen tagit slut. I detta läge kan vi inte veta om projektet kommer att skapa några beständiga effekter på långt sikt – detta vet vi först om vi utvärderar dem om några år. Våra effektbedömningar bör därför ses i detta ljus – utifrån projektets kortsiktiga resultat och effekter har vi resonerat om huruvida det är tänkbart att projektet kommer att få beständiga effekter.

För att uttala oss om hur projektet har genomfört aktiviteterna har vi i de flesta fall valt att studera ett antal nyckelaktiviteter. Med detta avses sådana aktiviteter som vi har bedömt som särskilt centrala och viktiga för projektet. Vi har med andra ord inte undersökt allt som projektet har gjort, utan förlitat oss på att om nyckelaktiviteterna genomförts med framgång är detta ett tecken på att genomförandet har fungerat väl i allmänhet.

IEC2020

PROJEKTLOGIK

I uppföljningen av IEC2020 har vi valt att avgränsa oss till att följa upp de delar av projektet som handlar om att etablera ett utvecklat It-kuster i regionen. Således berör vi inte de delar av projektet som handlar om att utveckla Linnéuniversitetets forskning inom It och deras samverkan med It-företag.

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
Regionen behöver fler kvalificerade tjänster inom den privata tjänstesektorn	IT-företag	IT-pubar	Företagen ska uppleva nytta och mening med att vara en del av klustret	Ett utvecklat och etablerat IT-kuster
Samordningen gällande IT-frågor mellan näringsliv, akademi och det offentliga kan stärkas	Aktörer inom akademin med IT-anknytning	Nätverksmöten	15 utvecklingsprojekt mellan universitet och företag	Ett utvecklat och etablerat IT-forskningsinstitut som är näringslivsdrivet
Regionen har redan en specialisering inom IT-sektorn, men det kan stärkas genom ett etablerat kuster	Offentliga aktörer med IT-anknytning	Kompetensdagar	Minst 200 medlemmar i klustret, varav 150 betalande	Fler företag och jobb inom regionens IT-sektor
		Seminarier och workshops	40 företag ska samarbeta med forskningsinstitutioner	

Tabell 1: Övergripande insatslogik IEC2020

Det övergripande antagandet för projektet är att ett etablerat kuster stärker den regionala konkurrenskraften inom IT-sektorn. Ett kuster kan definieras som:

Geografiska koncentrationer av relaterade företag och aktörer som präglas av ett ömsesidigt beroende och påverkan på varandra, utan direkta krav på samspel med forskning. Ett kuster utgår från att det finns geografiska koncentrationer av relaterade företag och andra aktörer som både konkurrerar och samverkar

Genom att sammanföra IT-aktörer inom ett nätverk, med olika aktiviteter, förväntas positiva effekter som ökad konkurrenskraft för företagen att uppkomma. Mekanismerna bakom detta är att företagen får det enklare att lära av varandra, samarbeta och utveckla nya affärer inom en klustermiljö. En utvecklad klustermiljö bidrar således till att minska transaktionskostnaderna för de ingående företagen.

AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE

Projektet hade en mycket ambitiös ansats gällande antalet aktiviteter som skulle genomföras. I den externa utvärderingen av projektet menar utvärderaren att man därför i ett initialt skede valde att prioritera bort ett antal aktiviteter som bedömdes som mindre viktiga. Nyckelaktiviteter som har genomförts under projektperioden är:

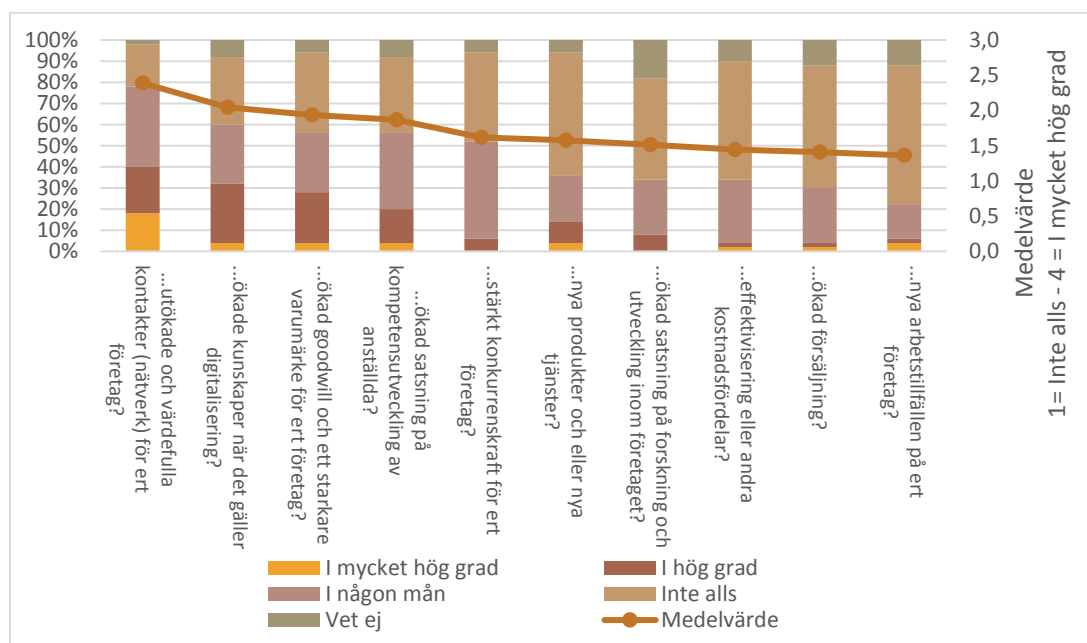
- Digitala veckan med seminarier och workshops
- IT-kompetensdagar – mötesplatser för studenter, företag och utbildare
- Stora IT-kompetenspriset
- Lunch och frukostseminarier med IT-fokus
- Säddaktiviteter där forskare samverkat med privata företag
- Kompetenssamverkan IT – möten med företag och olika utbildningsanordnare
- Interna möten för att på sikt utveckla klustret

Huvudaktiviteterna i nämnda lista kan delas in i två grövre kategorier; externa och interna. De externa var direkt riktade mot aktörer inom IT-sektorn, exempelvis företag och studenter. De interna var av mer strategisk karaktär och syftade till att styra projektet mot de långsiktiga målen. Det är inte vår avsikt att göra en noggrann uppföljning av vilka aktiviteter som har genomförts under projekttiden. Istället har vi valt att följa upp hur nyckelaktiviteterna riktade mot externa aktörer har genomförts. Den samlade bedömningen är att IEC:s aktiviteter har haft en god uppslutning och att de i stort genomförts enligt plan.

	Antal gånger	Företag/Organisationer	Besökare
Digitala veckan med seminarier och workshops	2	Svårt att bedöma givet att företagen både var utställare och besökare.	Under veckan anordnades flera olika aktiviteter varav det är svårt att identifiera exakt antalet deltagare. Sammantaget hade flera av seminarierna under dagarna en stor publik.
IT-kompetensdagar	6	55-65 företag	400-500
Stora IT-kompetenspriset	4	Ej relevant	Ej relevant
Lunch och frukostseminarier med IT-fokus	8	225 företag	2015: 40 deltagare 2016: 129 deltagare 2017: 117 deltagare

RESULTAT PÅ KORT-, MEDEL- OCH LÅNG SIKT

En förutsättning för att projektet på sikt ska nå de långsiktiga målen är att företag upplever att kluster miljön bidrar med nytta. Under projektets slutperiod genomfördes en enkätundersökning där medlemsföretagen fick ge sin syn på projektet och deras nytta av att delta i det. Drygt 20 procent av medlemsföretagen besvarade enkätundersökningen. Svaren behöver således tolkas med stor försiktighet.

Tabell 2: Resultat från enkätundersökning

Resultaten från enkätundersökningen visar att IEC främst har bidragit till att stärka företagens kontaktnätverk och kunskaper om digitalisering. När det gäller dessa båda frågor hamnar resultatet på över två, vilket är på den positiva delen av skalan som löper mellan 1-4. Inom övriga frågor hamnar medelvärdet på under två. De flesta av dessa frågor handlar om direkt mätbara effekter i företagen, exempelvis antal anställda och försäljningsvolymerna.

Det är enligt förväntan att det är IEC:s bidrag till ökad kunskap och starkare nätverk som får högst betyg. Övriga frågor berör effekter som är att förvänta först på lång sikt. Givet att projektet inte pågått särskilt länge kan det vara för tidigt att mäta långsiktiga effekter som antalet anställda. En sådan bedömning kräver i regel en mer omfattande metodik än självuppskattningar, exempelvis genom att skapa kontrollgrupper. Detta för att det kan vara svårt för företagen själva att faktiskt bedöma hur stor inverkan en viss insats har haft, särskilt när vi diskuterar långsiktiga effekter. Rent logiskt, om vi utgår från att projektlogiken stämmer, borde stärkta nätverk och ökade kunskaper på sikt leda till bättre tillväxt.

Ett centralt mål för projektet var att 1) rekrytera 200 medlemmar, 2) varav 150 betalande medlemmar. Antalet medlemmar kan ses som en indikator på hur viktigt It-företagen i regionen anser att IEC är och antalet betalande medlemmar indikerar graden av engagemang hos företagen. Tillströmning av betalande medlemmar är även viktigt för att nå det långsiktiga målet; att utveckla ett etablerat IT-kluster.

Vid projektets slut hade IEC 230 medlemmar, vilket var över målet om antalet medlemmar i föreningen. Däremot var endast 60 av dem betalande medlemmar, vilket var mindre än hälften än vad som var målsättningen. Resultatet innebär att måluppfyllelsen gällande medlemmar är tvetydigt. Å ena sidan överträffas målet, å andra sidan når man det inte. En konsekvens av att antalet betalande medlemmar är färre än målsättningen är att det långsiktiga målet om ett utvecklat och etablerat IT-kluster påverkas. Utan en tillräcklig kritisk massa av betalande medlemmar minskar självfinansieringsgraden och därmed möjligheten till att bli ett etablerat kluster i regionen. Medlemsituationen innebär nämligen att IEC fortsatt kommer vara beroende av temporära finansieringslösningar, exempelvis genom projektmedel.

Ovan har resulterat i att projektorganisationen under projektets slutskede påbörjat ett arbete med att ta fram en ny finansieringsplan, som omfattar tre år, och som riktar sig till regionerna Kronoberg, Blekinge, Kalmar och kommunerna Växjö, Karlskrona samt Kalmar.

ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Projektet IEC riktar sig till en för regionen viktig bransch. Det senaste decenniet har tillväxten inom den varit god och idag har länet, jämfört med andra län, en hög specialiseringsgrad inom IT. Särskilt hög är specialiseringsgraden inom mjukvaruutveckling. Givet sektorns tillväxt och omfattning faller det sig därför naturligt att den erhåller utvecklingsmedel som ska främja en regional omställning mot en mer kunskapsdriven ekonomi, vilket ligger i linje med den övergripande målsättningen i den regionala utvecklingsstrategin. I fallet IEC2020 har strategin varit att IT-sektorn i länet kan främjas genom att utveckla ett kluster. Med ett utvecklat kluster är sedan förhoppningen att deltagande företag ska få en bättre tillväxt än vad de hade haft annars.

Den sammantagna bedömningen är att IEC, under dess aktiva period, har påbörjat en strategiskt viktig klusterbildning för Region Kronoberg. Flera av insatserna har haft ett gott mottagande och medlemstillströmningen har varit god. Dock kvarstår utmaningar, exempelvis att i högre utsträckning än idag 1) skapa en verksamhet som får företagen att värdera de kortsiktiga effekterna av ett medlemskap högre, 2) utveckla metoder för att mäta de kortsiktiga effekterna av ett medlemskap 3) tydliggöra hur dessa kortsiktiga effekter på sikt leder till ökad konkurrenskraft 4) och därigenom öka engagemanget och säkra en högre självfinansieringsgrad. Detta är utmaningar som behöver mötas för att på sikt skapa ett etablerat kluster.

Tidigare utvärderingar av klusterinitiativ i vår region har visat att det är viktigt att man kan förmedla vilken nytta ett kluster bidrar med. Om detta inte är tydligt finns en risk för att medlemstillströmningen avstannar och engagemanget svalnar. Ett vanligt problem i detta sammanhang är att man ofta mäter nytta i antalet arbetstillfällen och företagsomsättning. Problemet är att dessa indikatorer 1) ofta tar lång tid att förändra, 2) kan vara svåra att direkt koppla till klusterverksamheten på ett övertygande sätt. Risken är helt enkelt att omgivande och deltagande aktörer inte anser att klustret genererar nytta.

Ett sätt att tydliggöra nyttan, och därmed öka engagemanget, är att arbeta efter en tydlig metodik om hur klustret ska utvecklas. Genom att tydliggöra vilka steg som ska genomföras ökar transparensen och processen får en tydligare riktning. Detta bör även kompletteras med att mäta mer kortsiktiga effekter som klustret genererar, exempelvis grad av samverkan, kunskapsökning, informationsöverföring, avstånd till akademi och så vidare. Om man inte mäter dessa mjuka faktorer, som är de som på sikt leder till en förändring i de mer hårda faktorerna, finns en risk att klustrets nytta aldrig kommer fram i ljuset. En rekommendation är därför att i det framtida arbetet utgå från de rekommendationer som återfinns i Region Kronobergs rapport ”Uppföljning av innovationsprojekt”. Särskild uppmärksamhet bör ägnas de stycken som handlar om modeller för klusterutveckling och modeller för mätning av kluster.

LTC2020

PROJEKTLOGIK

Arbetet med LTC började under hösten 2012. Det övergripande syftet med projektet var då att *utveckla och konsolidera LTC till att bli ett tekniskt innovations- och kompetenscentrum som i hög grad stärker små och medelstora teknikföretag genom att tillgodose deras behov av kompetens och forskarresurser.*

När detta projekt beviljades hade arbetet med LTC således redan pågått i ett antal år. Under tiden före detta projekt etablerades fyra tekniknoder i Kronobergs- och Kalmar län. Varje nod har en koordinator på heltid och ett samverkansavtal upprättas mellan de lokala arbetsgivarna och Linnéuniversitetet. Nodernas uppgift blir sedan att kanalisera aktiviteter till anslutna företag. Exempelvis koppla samman dem med studenter eller forskare.

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
Regionen har en sårbar näringslivsstruktur med flera små- och medelstora industriföretag Regionens små- och medelstora industriföretag behöver utveckla sin konkurrenskraft genom att höja kunskapsnivån Det finns ett avstånd mellan det regionala universitetet och små- och medelstora industriföretag i regionen	Små- och medelstora industriföretag i Kronobergs- och Kalmar län	Vidare utveckling av fyra tekniknoder i Kalmar och Kronobergs län Identifiera utvecklings- och kompetensbehov hos företag – b.l.a. genom företagsbesök Forskningssamarbeten mellan akademi och företag (FoU-projekt) Samarbeten mellan företag-företag och studenter-företag Workshops, seminarier och utbildningsinsatser	Ökad kunskap hos deltagande företag Påbörjade förnyelseprocesser hos etablerade företag Stärkt samverkan mellan företag och akademi Säkrad verksamhet vid respektive nod	Ökad tillväxt inom deltagande teknikföretag

Tabell 3: Övergripande insatslogik LTC

I fortsättningsprojektet, som utvärderas i denna rapport, var utgångspunkten att fortsatt utveckla de etablerade noderna. Projektlogiken är att om teknikföretag ansluter till noderna och tar del av deras aktiviteter bör företagets konkurrenskraft stärkas. Detta sker genom att företagen får ökad kunskap, kontakt med universitetet och därigenom kan påbörja förnyelseprocesser inom företaget. Förutsättningar för att detta ska lyckas är b.l.a. 1) att företagen finner det tillräckligt intressant att medverka, 2) att de lokala koordinatörerna fångar upp företagets behov och frågeställningar och omvandlar dem till aktiviteter, 3) att den kunskap företagen eftersöker går att matcha med den kunskap som finns på Linnéuniversitetet.

AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE

I denna projektutvärdering har vi valt att följa upp ett antal nyckelaktiviteter som har skett inom ramen för projektet. De aktiviteter vi har fokuserat på är sådana som vi bedömer som centrala för projektet. Vi har valt att fokusera på de insatser som handlat om att 1) stärka samarbetet mellan

företag och studenter, 2) stärka samarbeten mellan företag och deras kunskaper, 3) initiera forskningsprojekt mellan företag och forskare.

Stärkt samarbete mellan studenter och företag	Kompetensutveckling inom företag och ökat samarbete mellan dem	Fler samarbeten mellan forskare och företag
<p>Under projekttiden besökte 332 studenter från tekniska fakulteten små- och medelstora teknikföretag i länet. Totalt besöktes 28 olika teknikföretag.</p> <p>Totalt har 15 företrädare för teknikföretag föreläst för teknikstudenter och 16 projekt har genomförts som del av kurs på fakulteten för teknik.</p> <p>Elever har genomfört 45 examensarbeten hos teknikföretag varav 14 har erhållit stipendier.</p>	<p>Under projektet genomfördes 48 företagsbesök där företagen besökte varandra. Totalt deltog 592 personer under dessa besök.</p> <p>82 seminarier och workshops har genomförts, totalt nåddes 1 319 personer.</p> <p>Sammanlagt har 253 små- och medelstora företag deltagit i projektets aktiviteter</p>	<p>126 forskare träffade företag under företagsbesök eller workshops</p> <p>21 forskningsansökningar har lämnats in, varav 18 i Kronoberg. Drygt 30 miljoner i forskningsmedel, allt från Kronoberg. 3,2 miljoner i utvecklingsmedel, allt från Kronoberg</p>

Den generella bedömningen är att det under projekttiden genomförts en mängd insatser i linjer med de centrala huvudaktiviteter som vi identifierade tidigare. Rent antalsmässigt har man nått ut till relativt många företag och personer. I relation till projektets aktivitetsindikatorer har utfallet varit som mest lyckosamt inom fältet som berör samarbete mellan studenter och företag och de insatser som handlar om att stärka kompetensen inom företag och ökat samarbete mellan dem.

RESULTAT PÅ KORT-, MEDEL OCH LÅNG SIKT

Projektet hade en följeforskare som stöttade och utvärderade projektet. Utvärderingens fokus var inte på att genomföra effektstudier eller enkätundersökningar utan snarare utgöra stöd under projektet och att sammanställa en mer kvalitativ utvärdering. Därför är det vissa svårigheter med att följa upp vissa projekteffekter.

Exempelvis är det oklart huruvida företagens kunskap har utvecklats som en följd av medverkan i projektet, då vi inte har någon före eller efter mätning. Följeforskaren menar dock, utifrån intervjuer med ett antal företag som medverkat, att de ser ett stort värde i att ha ett levande samarbete med universitetet. Vidare menar de att samarbetet med universitetet har förbättrats som en följd av de koordinatörerna som finns inom respektive tekniknod. Problem som de intervjuade företagen lyfter är att det ibland är svårt att hitta tydliga samarbetsytter där nyttan är klart definierad på förhand. Ibland upplevs även ett visst ointresse från forskare när företagen berättar om vissa problem de arbetar med för att försöka lösa.

I övrigt är det svårt att spekulera om projektets effekter. Det vi har att utgå från är de aktiviteter som har genomförts. Om vi gör antagandet att aktiviteterna faktiskt fungerar borde ett flertal effekter ha uppstått under projekttiden. Exempelvis borde kunskapen ha ökat hos de företag som deltagit, nya kontaktytor ha knutits och nya utvecklingsprojekt initierats. Men det tillgängliga underlaget ger oss inga möjligheter att uttala oss om eventuella effekter eller storleken på dem.

ANALYS, BEDÖMNINGAR OCH REKOMMENDATIONER

Projektet har en för regionen mycket viktig målgrupp – små- och medelstora företag inom tekniksektorn. Smålands näringsliv är i hög utsträckning präglad av denna typ av företag, vilket inte minst OECD understryker i sin rapport om Småland-Blekinge. I denna rapport framför även OECD nödvändigheten av att stärka regionens teknikföretag för att de ska bli mer konkurrenskraftiga och mer kunskapsdrivna; annars riskerar de att slås ut på den globala marknaden.

Sett till aktiviteter som har genomförts har projektet nått ut till en stor grupp företag inom målgruppen, något som inte alltid är enkelt att göra givet företagens tidspress. Särskilt positivt är de upparbetade kanalerna mellan företag och studenter. Denna typ av samarbeten kan resultera i dubbel vinst för regionen; dels att företagen hittar rätt kompetens, dels att regionen behåller högutbildade invånare efter deras studier.

Initierad projektpersonal menar själva att den svaga delen av projektet har varit att initiera forsknings- och utvecklingsprojekt mellan universitet och företag. Totalt inleddes 21 sådana projekt, målsättningen var dock betydligt högre. För att dylika samarbeten ska uppnås krävs ett uppbyggt förtroende mellan parterna, vilket kan ta tid att skapa. En bidragande orsak till att antalet utvecklingsprojekt mellan företag och universitet inte blev fler kan vara att fakulteten för teknik saknar handlingsplaner och strategier för samverkan. Projektledarnas bedömning är dock att projektet har bidragit till att bygga en grund för fler utvecklingsprojekt mellan företag och universitet i framtiden.

Överlag är bedömningen av projektet att det har lyckats attrahera målgruppen och åstadkommit en mängd olika aktiviteter och troligen flertalet kortsiktiga effekter. En svaghet är förstås att vi inte kan uttala oss om eventuella effekter eller storleken på dem.

Om satsningen kommer att fortsätta i framtiden är våra rekommendationer att:

1. Säkerställa uppföljningsbarhet i de olika delarna – exempelvis gällande kunskapshöjning, grad av samverkan osv.
2. Förtydliga paketeringen och förväntningarna på företag som är intresserade av att bli mer aktiva partners till projektet och vad ett aktivt deltagande innebär och vad företaget erbjuds i form av utbildningar, utvecklingsprojekt och så vidare.
3. Förtydliga hur den uppsökande och identifierande verksamheten av projektet fungerar – det är idag inte särskilt tydligt hur projektet har arbetat med att besöka företag och hur de under dessa besök identifierat utvecklingsbehov.

TEKNIKCOLLEGE

PROJEKTLOGIK

Teknikcollege är ett koncept där kommuner, skolor och industriföretag samverkar för att öka kvaliteten på tekniska utbildningar för industrins behov. För att bli ett teknikcollege behöver den aktuella skolan nå upp till ett antal kriterier som organisationen Teknikcollege Sverige ställer. Kriterierna handlar bland annat om att innehållet i utbildningarna ska arbetas fram tillsammans med lokala företag, de ska vara kvalitetssäkrade, det ska finnas en viss typ av maskiner och utrustning och så vidare. När en skola lever upp till kriterierna kan de sedan ansöka om att få bli ett Teknikcollege. I detta projekt var det övergripande syftet att kommunerna Älmhult, Ljungby och Markaryd skulle bli medlemmar.

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
<p>Teknikföretagen i Kronobergs län har svårt att få tag i rätt kompetens. Svårigheterna befaras att bli än svårare i framtiden, detta som en följd av ett vikande intresse för teknikutbildningar.</p> <p>Tekniska utbildningar på gymnasienivå behöver bli kvalitetssäkrade och mer attraktiva samt kända</p> <p>Fem av åtta kommuner ingår i Teknikcollege, men alla åtta bör vara med</p>	<p>Kommunerna Ljungby, Markaryd, Älmhult</p>	<p>Engagera centrala aktörer i de utpekade målkommunerna</p> <p>Certifiera utbildningsanordnare (gymnasieskolor) i de aktuella kommunerna</p> <p>Engagera näringslivet och samverkansföretag i de aktuella kommunerna</p>	<p>Ökat intresse för teknikutbildningar</p> <p>Ökat engagemang hos privata näringslivet för kompetensförsörjning</p>	<p>Stärkt kompetensförsörjning hos regionens tillverkningsföretag</p> <p>Ökad tillväxt hos regionens teknikföretag</p>

EFFEKTER OCH ANALYS

När projektet avslutades hade det uppnått målet om att ansluta samtliga kommuner i Kronobergs län till teknikcollege. Länet har nu sex utbildningsanordnare som är certifierade. På sikt blir utmaningen att attrahera studenter till utbildningarna. Först på sikt är det möjligt att avgöra huruvida projektet får någon effekt på det allmänna söktrycket till utbildningen.

Innan projektet startade hade organisationen 32 samverkansföretag i Kronobergs län. Målet var att antalet skulle utökas till 52 efter projektets slut. Aktiva samverkansföretag är en förutsättning för att verksamheten ska fungera i enlighet med de kriterier som finns om näringslivsanpassning. Efter projektets slut uppgick antalet samverkansföretag till 42, en bit under målsättningen. På sikt är det därför av betydelse att säkra näringslivets engagemang och bredda denna bas.

VIRTUELLA RUMMET

PROJEKTLOGIK

Projektet "Virtuella rummet" syftade till att utveckla en miljö som kombinerar virtuell teknik med fysisk hårdvara i form av ett golv som möjliggör för en person att, rent fysiskt, röra sig samtidigt som man vistas i en virtuell miljö som kanaliseras genom VR-glasögon. Det unika med projektet är själva kombinationen mellan det fysiska och virtuella. Antagandena bakom projektet är att om 1) miljön skapas och 2) aktörer tar del av den kommer nya innovationer och idéer att uppstå. Själva miljöns bidrag är att aktörer kan använda den för att testa olika prototyper och övningsmoment innan de realiserar sin idé. Att få olika aktörer att använda golvet är viktigt för att de ska lära känna tekniken och därigenom förstå vilka användningsområden den kan ha för dem.

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
Det råder brist på internationellt starka innovationsmiljöer i Kronobergs län Fler företag och organisationer behöver arbeta innovativt och utveckla innovationer	Företag Offentlig sektor Akademi	Programmering av innovationsmiljö Demonstration och underhåll av innovationsmiljö Seminarier och events i anslutning till innovationsmiljön Marknadsföring av miljön	En etablerad innovationsmiljö med en tydlig profilering och unik ställning i världen inom område virtual reality Ökad kunskap hos företag och organisationer om miljöns möjligheter Ökad samverkan mellan akademi och näringsliv Ökad innovationsgrad hos deltagande företag	Fler innovationer i Kronobergs län Ökad tillväxt hos deltagande företag

AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE

Huvudaktiviteten under projektet var att etablera miljön rent fysiskt, vilket skedde i ett relativt tidigt skede under projekttiden. Resterande delar av projektet har handlat om att sprida kunskap om miljön och att attrahera besökare till att testa den.

Projektmålet var att locka 100 personer till miljön. Målet överträffades och sammanlagt besökte 576 personer det Virtuella rummet. Besökarna tillkom genom att projektet anordnade gruppdemonstrationer och nätverksträffar i enlighet med aktivitetsplanen.

RESULTAT PÅ KORT- MEDEL- OCH LÅNG SIKT

För närvarande är det svårt att bedöma vilka långsiktiga effekter projektet kommer att generera. På sikt är målet för själva produkten att öka försäljningen inom en rad olika branscher, exempelvis inom spel och nöje. På sikt är förhoppningen att miljön ska generera regionala forsknings- och utvecklingsprojekt samt öka företags utvecklingspotential.

På kort sikt har miljön bidragit till att skapa ett ökat intresse kring vad den virtuella dimensionen kan bidra med när det gäller exempelvis stadsplanering och hälso- och sjukvård. Rent konkret har

projektet inspirerat några företag till att börja arbeta mer virtuellt. På sikt är förhoppningen att fler aktörer i regionen kan dra nytta av miljön vid utveckling av nya innovationer och idéer.

ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Projektet syftade till att etablera en miljö kring virtual reality. Genom kombinationen mellan fysisk hårdvara – det vill säga det rullband som utvecklats – tillhandahåller miljön en kombination mellan VR och fysisk upplevelse. Givet att projektet hade en tydlig utgångspunkt i att etablera en miljö är bedömningen att projektet har varit lyckosamt. Följdeckter har varit ett ökat intresse VR och att flera aktörer i regionen har lärt känna verktyget. För ett etableringsprojekt är detta fullgoda resultat. Dock är det svårt att bedöma huruvida miljön är unik eller ej – underlagen vi har tagit del av är inte tillräckliga för att göra en sådan bedömning.

Om miljön ska bli föremål för framtida projektmedel behöver man dock öka ambitionerna när det gäller konkreta utvecklingsprojekt som en följd av miljön. Bedömningen är i detta skede att man fått aktörer till att lära känna miljöns möjligheter och etablerat miljön rent fysiskt – ett nästa skede bör således innebära att man drar nytta av möjligheterna genom att skapa konkreta utvecklingsprojekt utifrån dem. Projektet själv menar att man arbetar efter en metod som heter ”Upp-täcka, lära och tillämpa”. Ett nästa steg bör fokusera på det sista trappsteget, nämligen tillämpa.

UPPFÖLJNING C/O MARKARYD

PROJEKTLOGIK

Projektet c/o Markaryd syftar till att skapa förutsättningar för en plattform. En organisation som långsiktigt och socialt hållbart kan driva processen med att ytterligare öka kommunens attraktivitet och därigenom gynna besöksnäringen samtidigt som det också syftar till att stärka förutsättningarna för handeln. Detta möjliggörs fortsättningsvis genom en aktiv samverkan mellan näringsliv och kommun för att tillsammans utveckla destinationen för ett antal olika målgrupper men med största fokus på affärsresenären och inpendlaren.

En del av projektets syfte är att öppna upp för nya möjligheter för finansiellt starka aktörer att stötta de mindre aktörerna i kommunen. Detta i utbyte mot en attraktivare destination för de starka aktörerna.

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
Markaryds kommun saknar en plattform för att kunna driva destinationsutveckling samt därigenom gynna besöksnäring och handel i kommunen	Anställda inom besöksnäringen	Värdskapsutbildningar	Ökad samverkan mellan de inblandade aktörerna	Att 2020 vara en exportmogen destination enligt Visit Swedens kriterier
	Anställda inom handeln	Grafisk profil	Ökad kunskap om Markaryd som destination hos de inblandade aktörerna	Öka omsättningen hos samtliga aktörer inom handel och besöksnäring
	Anställda inom övrigt näringsliv med kundkontakter	Hemsida	Ökad kunskap om betydelsen av gott värdskap	Öka antalet besök inom besöksnäring-företagen
	Anställda inom kommun med kundkontakter	Magasin	Öka antalet som handlar hemma	
		Undersökningar	Att bibehålla antalet affärer i kommunen	
			Öka antalet anställda inom besöksnäringen	

Tabell 4: Övergripande insatslogik Big Data

För att kunna bli en exportmogen destination enligt Visit Sweden kriterier krävs det att man känner till, och kan erbjuda produkter och tjänster som matchar, den internationella målgruppens behov och drivkrafter. Det bör därtill finnas en hållbarhetsstrategi för destinationen samt förväntas tillgänglighet anpassad till målgruppen.

För att nå målen, bedöms aktiviteterna vara något vaga för att kunna nå de ambitiösa målen. Men under projektets gång valde man att anställa en destinationsutvecklare samt skapa ett turistcentrum. Vilka händelser inte var planerade inom ramen för projektet men som ändå blev en bidragande händelse för att skapa förutsättningar för projektets resultatmål.

AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE

Projektet hade en något blygsam aktivitetsplan men vilken man kompletterade med aktiviteterna punktade under tabellen nedan. De övriga aktiviteterna bedöms vara väl anknyttande och av betydelse för projektets framgång.

Planerad aktivitet	Genomförd aktivitet
4 värds-kaptutbildningar	4 typer av värds-kaptutbildningar genomfördes med olika fokus, som till exempel digitala värds-kapet, affärsturism med mera
Skapande av grafisk profil	En grafisk profil för c/o Markaryd genomfördes
Skapande av ett magasin	Ett magasin har skapats vilken hushåll för att ta del av med jämna mellanrum.
5 undersökningar	Inga undersökningar genomfördes

Tabell 2: Aktivitetsplan c/o Markaryd

Övriga aktiviteter:

- Man anställde genom projektet en destinationsutvecklare samt en turistvärd till sin nya turistbyrå
- Sociala medier startades (Facebook och Instagram)
- Utplacering av infostations (pek-skärmar) på de mest besökta platserna i Markaryds kommun

RESULTAT PÅ KORT, MEDEL OCH LÅNG SIKT

På kort och medellång sikt bedömer man att man har, trots att ingen enkätundersökning har gjorts för att kunna bedöma samverkansgraden, konstaterat att man har ökat antal samverkansområden. Samtidigt har man börjat samverka med fler aktörer. Inom området för affärsturism har man samlat flera aktörer för att konstruera en lista över tillgängliga lokaler samt lämpliga aktiviteter för företag. Därigenom har man kunnat utöka kunskapen om Markaryd som destination även för andra aktörer på marknaden. Men i slutrapporten för projektet skrev man följande:

”Under projektidens gång har vi hittills ännu inte lyckats skapa en samsyn kring service och tillgänglighet i handeln. Inte heller värds-kaptutbildningen (som genomfördes utanför projektiden) lockade något större deltagande från handeln.”

Därmed kan man se att handeln inte varit den mest mottagliga aktören. Ett av de kortsiktiga målen som c/o Markaryd hade syftade till att öka handeln hemma i kommunen. Ännu har man inte sett någon väsentlig skillnad men det är en punkt som man fortfarande arbetar med.

”Under perioden har 4 ytterligare affärer i Markaryds centrum stängts ned. Detta av ålders- eller lönsamhets-skäl. Trots otaliga förslag har handeln valt att behålla sin gamla organisation, Köpmannaföreningen istället för att samarbeta tillsammans med kommun och övrigt näringsliv i c/o Markaryd.” (Slutrapport c/o Markaryd)

Ett av målen på kort och medellång sikt var att öka antalet butiker, under projektets gång har det således varit det motsatta. På lång sikt syftade projektet till att bli en exportmogen destination. Vad gäller att bemöta Visit Swedens kriterier för att bli en exportmogen destination 2020, bedömer man efter projektets slut att man har en bit kvar för att nå det. Dock har man ökat tillgängligheten genom den hemsida som c/o Markaryd skapat, www.markaryd.com, genom att den även finns på engelska, och att informationen är mer samlad. Samt har man inkluderat pakettänket (samlad information av boende, aktivitet och mat) vid utformandet av information som går ut. Man jobbar därigenom vidare på att öka antalet besök inom besöksnäringen och att det ska leda till att öka omsättningen hos samtliga aktörer inom handel samt besöksnäring. Projektet har utökat sitt kontaktnätverk och har samarbeten med omgivande kommuner avseende besöksnäringen.

Man har också varit i kontakt med Familjen Helsingborg som representerar nordvästra Skåne för att få till ett samarbete även med angränsande län. Man har utbytterfarenheter med Båstad Turism och Näringsliv.

ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Trots att 4 verksamheter har avslutats efter projektets genomförande kan man se att det finns potential till ett stärkt näringsliv genom de redan etablerade större företagen. Målet om att bli en exportmogen destination år 2020 sätter höga krav på destinationsutveckling i form av ett brett utbud av aktiviteter för turism men även ett differentierat näringsliv. Handeln och likaså småhandlarna är därav viktiga i det sammanhanget. Hur näringsliv och mindre handlare ska kunna dra nytta av den plattform som skapats finns inte beskrivet, mer än att effekterna av den ska gynna handeln. Handlingsutrymmet har dock skapats, och Markaryds kommun har genom projektet anställt en destinationsutvecklare som arbetar med just de frågorna.

I dagsläget ges de flesta av arbetstillfällena till män. Detta menar man är generellt på grund av att det i större utsträckning är fabriksjobb som består av fysiskt ansträngande arbetsuppgifter. Genom att stötta handel och besöksnäring menar man att man kommer att på sikt skapa fler arbetstillfällen som tenderar att attrahera kvinnor. Projektets problemformulering och önskade resultat bedöms vara intakta. Även om genusperspektivet skulle kunna ha problematiserats mer, än att stanna vid strukturella könsstereotyper.

Genom det breda kontaktnätverket och de etablerade kontaktytorna samt digitala verktygen har Markaryds kommun förutsättningarna till att arbeta vidare med destinationsutvecklingen. Det område som var svårast att mobilisera var handeln och förhoppningsvis hittar man en metod för att få med näringslivet på ett långsiktigt och socialt hållbart sätt.

UPPFÖLJNING BIG DATA

PROJEKTLOGIK

Projektet uppmärksammar två behov hos två aktörer. Å ena sidan forskares behov av tillgång till större mängd data och å andra sidan samhällets behov av att bättre kunna hantera sin datamängd. Big Data, som projektet heter, är en benämning på digitalt lagrad information som är så stor att traditionella metoder för datalagring inte är tillräckliga.

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
Big Data är framtidens olja. Med information kan vi generera tillväxt. För det behöver regionen starkare strukturer än idag, särskilt när det gäller spridning av kunskap mellan forskning och företag.	Styrgruppen och projektledare Forskare och externa aktörer Företag och organisationer	Styrgruppsmöten Workshop och seminarier Uppsökande verksamhet Konferensaktiviteter Internat	De ingående parterna skall uppleva att det finns ett starkt konsortium för etablering av ett kompetenscentrum som skapar nytta Parterna i konsortiet deltar aktivt i de aktiviteter som anordnas av projektet Öka antalet aktiviteter som sker i samverkan mellan medlemmarna i konsortiet Ett starkt och hållbart konsortium som grund för ett kompetenscentrum Ökad kunskap bland forskare om vilken annan forskning med koppling till Big Data som pågår på Linnéuniversitetet Ökad kunskap bland forskare om vilka behov och utmaningar det omgivande samhället står inför kopplat till Big Data Ökad kunskap hos kluster/nätverk, företag/organisationer/ offentlig verksamhet om vilken forskning som bedrivs på Linnéuniversitetet kopplat till Big Data Ökad förmåga till nyttogörande av forskningsresultat	Etablering av ett Kompetenscentrum som kan bidra till framväxt av nya företag och produkt/tjänster med koppling till Big Data Excellent forskningsmiljö med inslag med tvärvetenskapliga inslag med koppling till Big Data Konkurrenskraftigt näringsliv och offentlig verksamhet med stöd av Big Data-teknologier och kunskaper

På lång sikt har man strävat efter att uppnå en excellent forskarmiljö med tvärvetenskapliga inslag kopplat till dataintensiva tillämpningar. För att uppnå detta skulle man på kortare sikt skapa ett starkt konsortium som aktivt skulle delta i de planerade aktiviteterna. Man ville öka forskares kunskaper om Big Data samt att den kunskap som Big Data anskaffar sig även skulle spridas över forskningsområden. Det skulle ske genom aktiviteter såsom workshops, seminarier, uppsökande verksamhet, konferens och internat. Det verkar som relevanta aktiviteter då forskare inom olika ämnen samlas för att se möjligheterna genom Big Data.

Projektets problemformulering besvarar den av regionens mål i innovationsstrategin att öka samhandlingen mellan forskarsamhället och näringslivet. Samt vill man sprida kunskaperna om Big Data som ger ett mervärde för samhället i stort.

AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE

Enligt den initiala genomförandeplanen kan man se att man har haft generellt ett bra utfall. Där projektet således inte nått målen för antal genomförda aktiviteter är studiebesök, uppsökande verksamhet och internat.

Typ av aktivitet	Antal planerade	Antal genomförda	Antal deltagare på genomförda aktiviteter
Studiebesök	15	10	Ej aktuellt
Workshop	8	10	229 deltagande 31 % kvinnor
Uppsökande verksamhet	30	22	Ej aktuellt
Konferens	1	1	65 deltagande 29 % kvinnor
Internat	2	1	30 deltagande 30 % kvinnor

Tabell 2: Aktivitetsplan Big Data

Det resulterade i fem mindre studiebesök än planerat. Studiebesöken utfördes av forskare på företag och offentliga verksamheter för att få en ökad förståelse om vilka behov och utmaningar verksamheterna står inför. Antal tillfällen för uppsökande verksamhet blev 8 tillfällen mindre än planerat. Syftet med besöken hos företag/organisationer var att ge information och skapa förankring gällande möjligheter och potential kopplat till Big Data, samt information om det pågående utvecklingsarbetet. Det genomfördes ett internat. I slutrapporten menar man att man inte hann med ett till inom tidsramen för projektet. Internatet var för projektets samverkande parter och skulle skapa tillfälle att konkretisera de gemensamma målen.

Däremot vad gäller de andra planerade aktiviteterna; workshop och konferens, följde man plan och i förstnämnda aktiviteten höll man faktiskt fler. På workshops presenterades forskares inriktningar och intressen samt företags och organisationers intressen och behov. Det var fokus på dialog och möten för att lära känna varandra bättre. Man hade tematiska uppdelningar för att nyttoperspektivet skulle sättas i fokus. På konferensen man höll i slutet på projektet presenterades resultat som framkommit under projektets gång. Man gav även en helhetsbild om vad som då pågick kopplat till Big Data i stort, samt en riktning för projektets fortsatta arbete.

Under projektets gång har man minskat aktivitetsbudgeten med cirka 100 000 kr, vilket även kan förklara ett något mindre utfall i antalen av genomförda aktiviteter. Medel har istället lämnats för personalkostnader för extern kommunikationskompetens.

RESULTAT PÅ KORT, MEDEL OCH LÅNG SIKT

På kort och medellång sikt vill man skapa ett kompetenscentrum, vari ett nätverk av forskare samt företag kommer ingå för att utbyta kunskaper inom Big Data. Kompetenscentrumet ska ha ett starkt konsortium i Linnéregionen, anpassat till regionens behov. Detta ska enligt sökande resultera i en nödvändig korsbefruktnings mellan näringsliv och akademi.

Man kan se att projektets arbete har möjliggjort kompetenscentrumet DISA (Data Intensive Sciences and Application) för spetsforskning. Utan projektet Big Data hade detta spetsforskningscentrum inte varit möjligt, menar man. Ändock hade man, när slutrapporten för projektet skrevs, inte sett några initiativ till tvärvetenskapliga forskningsprojekt eller tillämpningar i den utsträckning man önskat. Men vid slutrapportens skrivande hade kompetenscentrumet ännu inte varit i bruk tillräckligt länge.

En kort tid efter projektets slut menar projektledaren för Big Data att konsortiet blivit starkare och att det är hållbart. Forskare från olika delar av universitetet har efter projektets slut börjat lära sig om varandras kunskaper och kompetenser. Man kan nu se en ökning i samarbeten där medieteknik är en teknisk kärna i samarbeten med forskare från konsortiet. DISA, det nya kompetenscentrumet, har lockat till sig nya företag, stora liksom små, samt andra forskare när det händer något nytt. Samtidigt uppmuntrar och stödjer Linnéuniversitetets ledning till strategiska partnerskap och samverkan över fakultetsgränser. I projektansökan uttryckte man att man även ville öka antalet forskare som upplevde att de hade bättre kunskap om vilka behov som finns i samhället, där man i projektet initialt fokuserat på några strategiska områden som till exempel skog och trä och eHälsa. Särskilt inom det förstnämnda har man ökat förståelsen markant, anser f.d. projektledaren. Genom tidigare nämnda avanser kan man se att intresset för DISA har ökat och många söker sig dit för samarbeten, även på nationell nivå. Man ser att de skiljer sig från mängden när det gäller kombinationen av kompetenser samt närheten till varandra som andra lärosäten kan sakna.

I slutrapporten till Region Kronoberg uttrycker man att det i de mindre företagen är svårare att hitta konkreta samverkansmöjligheter, i varje fall under projekttiden. Man menar att det beror på att företagen generellt har en lägre mognadsgrad och att det behövs mer stöd samt förberedelse-tid vad gäller digitalisering innan man kan inleda forskningssamarbeten. Det svåra, menar före detta projektledaren, är att hitta forskning som är lika relevant för båda parter när man ska bedriva gemensam forskning. Därmed behöver man fortfarande jobba på att ta fram bra arbetsmetoder för att det ska gynna båda parter någorlunda lika mycket.

På lång sikt ville man, enligt initiala projektansökan, att kunskapen om hur man hanterar stora mängder data ska sprida sig till näringsidkare, offentliga sektorn, samt civila sektorn. Därigenom ska digitaliseringen kunna bidra till ”samarbeten över ämnes- och sektorsgränser och öppna upp för nya möjligheter och en oväntad förnyelseförmåga.” I slutrapporten menar man att man uppfyllt de tre övergripande målen, men att man ser potential i att kunna förstärka de resultaten ytterligare. Dock finner man inte att samtliga av delmålen har blivit helt uppnådda. Därmed kommer man att ytterligare förankra arbetssättet och den samverkan som man påbörjat genom DISA.

ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Projektets verksamhet har gjorts delvis bestående genom DISA som har en sexårig finansiering via Linnéuniversitetet. Ur DISA har fler tankar och idéer uppkommit för framtida utmaningar.

Då man uttryckt att Big Data skulle kunna komma till nytta för den civila sektorn, men man inte får fullt genomslag under projekttiden hos de mindre företagen, kvarstår frågan hur man kommer att nå den civila sektorn. Om en del småföretag upplevs inte vara mogna nog för utmaningen och därmed är för tidskrävande, kvarstår frågan om hur man kan nå ut till civila sektorn. Projektet påpekade redan i projektansökan risken om att den civila och offentliga sektorn inte skulle känna till kvalitetssäker datalagring.

När det gäller att tillgodogöra sig resultaten från forskning har man ännu inte hunnit avsluta några forskningsprojekt. Därmed har f.d. projektledare senare tillagt att man ser ett större och genuint intresse av att samarbeta och att fler digitalt mogna företag, små liksom stora, hittar till DISA.

KULTURELLA NODER

PROJEKTLOGIK

Det primära syftet med projektet var att utveckla metoden *Cultural planning* och sprida den till kommunerna i länet. Ett sekundärt syfte med projektet var att, genom metoden, ta fram ett utvecklingsprogram för stadsdelen Ringsberg i Växjö stad. Under arbetet med att ta fram planen var tanken att involvera en mängd olika medborgargrupper; unga utlandsfödda, konstnärer och andra aktörer som sällan är representerade i de vanliga planeringsprocesserna.

Logiken i projektet var att genom att utveckla en långsiktig metod på sikt öka användning av Cultural planning i länet och därigenom nå mer långsiktiga effekter som ökad attraktivitet och ett mer omfattande medborgarinflytande. Den mer konkreta delen av projektet, att ta fram en utvecklingsplan för Ringsberg, baserad på cultural planning, kan ses som en kvalitetssäkrande del i arbetet med att utveckla metoden för länet.

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
Boendattraktiviteten i Kronobergs län behöver öka och fler arbeten inom kreativa sektorn behöver växa fram	Barn och unga, särskilt de med utländsk bakgrund Medborgare med "okända kulturella resurser"	Workshops om cultural planning Skapa ett nätverk för cultural planning i Kronobergs län	Ökad insikt om vilka kulturella aktiviteter som är mest värdeskapande för att bidra till ett breddat konst- och kulturliv	Ökad attraktivitet för Kronobergs län Förstärkt medborgarinflytande
Det aktiva medborgardeltagandet behöver öka. Särskilt från grupper som idag sällan är representerade	Konstnärer och kulturaktörer i Växjö/Kronoberg Företagare	Skapa och sprida en verktygslåda för cultural planning och hur metoden kan användas i Kronobergs län	Förbättrad dialogprocess mellan medborgare, kommun och näringsliv Ökat lärande kring medborgardialog i kommunal/regionala kulturer	
En utarbetad metod behöver tas fram för hur man kan involvera medborgare och samtidigt utveckla ett område	Studenter vid Linnéuniversitetet	Seminarium för kommunerna i länet En utformad och förankrad plan för innehåll och gestaltning och finansiering av området Ringsberg/Kristineberg	Fler kommuner i länet arbetar med Cultural planning	

AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE

Vi har här valt att presentera de nyckelaktiviteter som projektet har genomfört. Generellt sett har projektet genomfört de insatser som man åtagit sig att göra. Aktiviteterna har även lockat många deltagare.

- Under projektet tog man fram metodboken *Cultural planning på Småländska*. Den har distribuerats till samtliga kommuner i länet.
- Projektet anordnade 14 workshops och 10 dialogträffar. Totalt involverades 650 personer vid dessa tillfällen, varav nästan 100 barn.
- Vid två tillfällen arbetade man för att sprida kunskap om Cultural planning till kommunerna i länet.

- En utvecklingsplan för Ringsberg har tagits fram och beslutats av kommunstyrelsen i Växjö kommun. Planen är ett resultat av de workshops och dialogträffar som har anordnats. Under arbetet har man använt metoden cultural planning.

RESULTAT PÅ KORT-, MEDEL- OCH LÅNG SIKT

Omedelbara resultat av projektet har varit att flera aktörer har fått en ökad kunskap om metoden cultural planning. Exempelvis har företrädare från de olika förvaltningarna i kommunerna lärt sig om metoden och även fått ett beständigt redskap i form av metodboken att arbeta vidare med. Inom Växjö kommun har även ett internt lärande skett mellan olika förvaltningar. Dock är det svårt att i nuläget avgöra huruvida metoden kommer att få spridning i länet och om den kommer att användas i framtida planeringsprocesser.

Andra omedelbara effekter av projektet är att fler medborgare har engagerats på ett nytt sätt under planeringsprocessen av ett stadsområde. Grupper som annars inte deltar under denna typ av processer har fått komma till tals och vara med om att utforma ett policydokument. Vilka de specifika effekterna detta har genererat är svårt att bedöma, men ett antagande är att känslan av delaktighet har ökat.

En konsekvens av att använda cultural planning är att attraktiviteten förväntas att öka. Det är inte troligt att projektet har haft någon generell inverkan på regionens attraktivitet. Däremot kan projektet, om metoden får spridning i länet, stärka länets attraktivitet på sikt. Detta är dock avhängigt att metoden får spridning i länets olika kommuner och att resultatet av metoden är enligt förväntan.

ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Attraktivitet är ett centralt begrepp inom regional utveckling. För att kunna locka invånare behöver en region inte endast tillhandahålla försörjningsmöjligheter utan även attraktiva miljöer. En annan viktig aspekt inom regional utveckling är socialt kapital och delaktighet. Om människor tar aktivt ansvar för regionens utveckling samtidigt som de möts genererar detta goda effekter i form av ökat samhällsengagemang och en förstärkt tillit. Givet dessa faktorer har projektet adresserat viktiga utvecklingsfrågor.

Det är svårt att bedöma huruvida projektet kommer att bidra till att regionens attraktivitet stärks eller att deltagandet hos medborgarna ökar. Som tidigare påtalats beror detta på om 1) metoden får spridning framöver och 2) att metoden fungerar som det är tänkt. Dock är bedömningen att projektet har lagt en god grund för att utveckla användandet av metoden i länet och därigenom uppfyllt de resultat som kan förväntas en kort tid efter projektet har avslutats.

MNH 2.0

PROJEKTLOGIK

Problem och förutsättningar	Målgrupper	Aktiviteter	Resultat på kort- och medellång sikt	Resultat på lång sikt
Näringslivet i Kronobergs län är i behov av teknisk kompetens Relativt få elever väljer att studera teknik eller naturvetenskap Samordningen mellan skola och näringsliv behöver stärkas	Elever i grundskolan Lärare i grundskolan Företag	Skapa utmaningar för skolklasser Skapa höjdpunkter för klasser som har medverkat Få företag att medverka i projektet Seminarier	Deltagande elever får ett ökat intresse för teknik och matematik Samordningen mellan skola och näringsliv stärks	Fler elever väljer att studera teknik och matematik Kompetensförsörjningen för teknikföretag i länet förstärks

Projektet *Mot nya höjder 2.0* är ett fortsättningsprojekt. Ursprungsprojektet skedde under 2014 i samband med att en konferens för astronauter hölls i länet. Man anslöt skolor som arbetade med frågor som handlade om rymden. Flera skolklasser fick sedan träffa astronauterna. Syftet då som nu är att få fler elever till att studera teknik och matematik. Detta ska ske genom att, i samarbete med skolor, utveckla olika tematiska utmaningar som eleverna sedan får lösa. Logiken är att om skolor deltar och kanaliserar utmaningar till eleverna, som de sedan genomför, bör deras intresse för teknik och matematik öka. Kopplat till utmaningarna finns s.k. belöningar – de som är mest aktiva belönas under slutskedet av projektet.

AKTIVITETER OCH GENOMFÖRANDE

Under projektet anordnade projektet fyra olika teman fördelat på fyra terminer. Man arbetade med IT, ljud och träning. Antalet anmälda elever till projektet uppgick till mellan 2 700 – 5 200 per termin. Under de olika terminerna medverkade 7–8 kommuner. Under respektive termin har det skapats tre olika utmaningar.

Under projekttiden har även näringslivet varit anslutet. Företag som har anslutit sig till projektet har förbundit sig till att vara en kontakt till skolor. Genom att ansluta sig till projektet har de åtagit sig att vara öppna för exempelvis studiebesök eller andra aktiviteter som kan genomföras tillsammans med skolorna. Totalt anslöt sig 29 enskilda företag och två företagsorganisationer i form av Ljungby Business Arena och Vi Företagare i Tingsryd. Om man räknar in företagen som ingår i dessa organisationer uppgår totalt antal företag som medverkat i projektet till över ungefär 270 stycken.

En del av projektet har varit att arbeta med belöningar. Klasser som har varit engagerade i utmaningar har erhållit någon form av belöning varje termin. Exempelvis kunde en belöning bestå i att eleverna fick besök av tekniska muséet, gå på en konsert eller besöka ett ”science gym”. Sådana belöningar genomfördes i anslutning till samtliga terminer.

RESULTAT PÅ KORT- MEDEL- OCH LÅNG SIKT

I nuläget är det svårt att bedöma huruvida projektet kommer att leda till några långsiktiga effekter när det gäller studieval. Många av eleverna ska välja gymnasieinriktning först om flera år. Därför är det mer relevant att i nuläget studera de mer kortsiktiga effekterna.

I en enkätundersökning som genomförts av de som utvärderade projektet tillfrågades 190 elever, samtliga årskurs 6, om huruvida projektet har bidragit till att öka deras intresse för teknik och matematik. Totalt svarade 190 elever. Det går inte att säga att svaren är generaliserbara för samtliga elever som har deltagit i projektet. Snarare får de ses som en slags indikation för elever som går i årskurs 6 har uppfattat projektet.

Drygt 9 av 10 av eleverna bedömer att det har varit kul att jobba med Mot nya höjder. Hälften av eleverna svarar att de har lärt sig flera nya saker av projektet och nästan 40 procent att de har lärt sig några nya saker. På frågan om deras intresse för teknik och naturvetenskap har ökat som en följd av arbetet med mot nya höjder svarar 28 procent att de är mer intresserade nu, 43 procent de är lite mer intresserade nu och 26 procent att det är samma som innan. Drygt 9 av 10 elever svarar att de gärna hade jobbat med Mot nya höjder även nästa termin.

ANALYS, BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Mot nya höjder är ett projekt som har nått ut till en stor målgrupp och lyckats attrahera flera deltagare under den tid projektet har pågått. I sig är det ett gott betyg att många väljer att delta flera gånger i rad – om man inte ansett att projektet givit något tillbaka hade skolor och andra aktörer sannolikt inte anslutit sig.

Ett problem är dock att det är svårt att uppskatta de verkliga effekterna av projektet. I grunden finns det alla möjligheter till att mäta effekter, exempelvis genom före- och efter enkäter, genom kontrollgrupper eller liknande. En rekommendation till, om det blir aktuellt, nästa projektomgång är således att redan innan projektet sätts igång planera för en mer omfattande utvärdering. De resultat som finns från projektet indikerar att deltagarna är positivt inställda. Men urvalsgruppen är, i förhållande till antalet deltagare, liten och upplägget möjliggör inte för oss att med säkerhet veta om projektet genererat några effekter eller om hur stora de varit.

Ur ett regionalt perspektiv är kompetensförsörjningsfrågan en av de viktigaste frågorna för regionens konkurrenskraft. Detta gäller särskilt Kronobergs län som har en stor tekniksektor samtidigt som utflyttningen av välutbildade ungdomar är relativt hög. Projekt som syftar till att öka antalet personer med en teknisk utbildning är ur detta perspektiv välkomna.

En fråga att lyfta i framtiden är vilka åldrar som är de viktigaste. Kanske finns det forskning på i vilken ålder man faktiskt kan påverka ett studieval? Kanske borde projektet fokusera mer på högstadieungdomar som står i begrepp att göra ett studieval? Med en mindre målgrupp skulle respektive insats kunna fördjupas och intensifieras – hade det varit ett mer framgångsrikt koncept än att arbeta brett med många olika åldrar?

Som helhet visar den utvärdering som har gjorts att projektet har mottagits mycket positivt i regionen. Som tidigare påpekats indikerar även det höga deltagarantalet att det finns ett intresse för projektet. Däremot är det svårt att uttala sig om dess direkta effekter, för ett sådant utlåtande krävs en mer planerad utvärderingsmetodik.

**REGION
KRONOBERG**

REGION KRONOBERG, 351 88 VÄXJÖ | TELEFON: 0470-58 80 00 | E-POST: REGION@KRONOBERG.SE |
WWW.REGIONKRONOBERG.SE